

జిమ్మిలైత

సంపుటి 29 : మేనేజింగు ఎడిటర్ : నెల్లూరు వెంకట్రామానాయుడు :: సంపాదకుడు : నెల్లూరు శ్రీరామమూర్తి : సంచిక 33

సాహిత్య ఎకాడమి వ్యవహారాలు

సాహితీరంగంలో గూడా ప్రతిబంధకపూర్వమైన ప్రభుత్వ ప్రమేయం?

ఆంధ్రప్రదేశ్ సాహిత్య ఎకాడమి, దాని పుట్టుకాస్థానం, వ్యవహారాలు చూస్తే, అధికారం! ఎంతవరకే వుంటుంది. రాష్ట్ర విద్యామంత్రి బుజును ప్రభాకర పట్టాభిరామరావుగారి, పన్నెండు సంవత్సరాలుగా ఆంధ్ర విశ్వవిద్యాలయ సభ్యుడు (ఇప్పుడు ప్రొఫెసర్) గా వున్నందున, కాన విద్యాశాస్త్ర విద్య, సాహిత్యాది విషయాలలో తన అభిప్రాయాలు, విశ్వాసాలు అనుభవరీత్యా సంపాదించుకున్నవన్న భావం ప్రబలంగా వుంది. కానీ ప్రభాకర మంత్రివర్గంలో ఆయన విద్యా మంత్రిగా వున్నప్పుడు, ఆంధ్ర ప్రదేశ్ అవతరణతో ఆయన మల్లీ విద్యా కాళాధిపత్యాన్ని చేబట్టిన ఈ తొమ్మిది మాసాలలోను, ప్రాథమిక, మాధ్యమిక విద్యా

కాదు. దీనితో ఎవరికి ఆంధ్రా కృత్తికరంగా తన సాహిత్య ఎకాడమి ఏర్పడజేసుకోక, స్వేచ్ఛా విహంగముగా విహరించ కలసిన సాహితీ రంగంలో గూడా ప్రతిబంధక పూర్వమైన ప్రభుత్వ ప్రమేయం కాకకపోయే, అది

హైదరాబాదు లేఖ

*** మా విచేకరి ***

ప్రభుత్వ అధికారులకు మడుగులాల్లే వందమా గభులకు పూరితమైపోయే ప్రమాదం గూడా ఏర్పడింది. ప్రజాస్వామి వ్యవస్థలో స్వేచ్ఛా స్వాతంత్ర్యాల వాధారంగా యాతాంతవలసిన సంస్కృతిని అభివృద్ధి చేయడం ఇది ఆంధ్రానీక విధింపజేయవలసినది. ఇప్పటికి మన రచ

ఆంధ్ర తెలంగాణలలోని రచయితలందరికీ కలిగింది. అక్టోబరు 1956 లో ఇక్కడ జరిగిన తెలంగాణ (ఇప్పుడు ఆంధ్ర) రచయితల సంఘ వార్షికోత్సవంలో పాల్గొన్న అప్పటి ఆంధ్ర ప్రాధికారాధిపతి ముఖ్యమంత్రిలు డాక్టర్ దేవరాజు గోపాలరెడ్డి, డా॥ బూర్గుల రామకృష్ణారావుగారు ఈ భావానికి ఊతనిచ్చి ప్రోత్సహించారు. దీనిని పురస్కరించుకొని, రచయితల్లోను, అదివరకే పనిచేస్తున్న కొన్ని సంస్థల్లోను ఈ విషయమై ఎవరు తొందర తీసుకోవాలని తప్పక భావించిన జరిగిన తరువాత ఆయా ప్రాంతాలకు చెందిన ప్రముఖ వైఖలు, వందే తులు పూర్వోపాసనలు జరిపి హైదరాబాదులో ఒక సమావేశం జరిగింది. ఆ సమావేశంలో శంభుకోటల చర్లల తరువాత "అభిలాంధ్ర" సాహిత్య పరిషత్తు"ను స్థాపించి దానికి ప్రజాస్వామిక మూల విధిమైన నియమావళిని కూడా తయారుచేశారు. ఒక తాత్కాలిక సంఘాన్ని శ్రీ శివశంకర స్వామిగారి ఆధ్వర్యంలో ఏర్పాటుచేసి ఆరు మాసాలలోగా సభ్యత్వాన్ని చేర్చించి కొత్త కార్యనిర్వాహకుల ఎన్నిక జరిపించాలని నిర్ణయించారు. ఈ వార్షిక పత్రికల్లో చెలవడిందో లేదో విద్యామంత్రిగారు పరిశీలించి దాడి ప్రాసంధించారు. దాని నిర్వాహణ ఇంకా ప్రారంభమైందే అది అందరికీ ప్రాతినిధ్యం వహించడం

ఒంగోలు ఉపఎన్నిక

ప్రకాశంపంతులుగారి మరణంపల్ల విర్రవీధిని ఖాళీ భరించేయుటకు 25 తేది ఎన్నిక జరగజోతున్నది. కాంగ్రెస్ అభ్యర్థిగా శ్రీ బి. అది నారాయణ, కమ్యూనిస్టులు యితరవర్గాల సహకారంతో స్వతంత్ర అభ్యర్థిగా డాక్టర్ లక్ష్మీనారాయణ; మరొక స్వతంత్ర అభ్యర్థిగా ప్రకాశం పంతులుగారి కొడలు అన్నపూర్ణమ్మ గారలు పోటీచేస్తున్నారు. మొదటి యిద్దరిమధ్య పోటీ చాల తీవ్రంగావున్నదనివార్త. అభ్యర్థినిర్ణయంలో గుంటూరు రాజు - రెడ్డిగారలు కలసి నిరంకుశంగా వ్యవహరించారని, కాంగ్రెస్ అభ్యర్థిగా ఆళ్ల వెంకటమల్లియ్యగారిని పెట్టవంటే ఎంతో బాగుండేదని ఎప్పుడూజోక్యంపెట్టుకొనని శ్రీ చెంచురామానాయుడుగూడా చెప్పారట. లచ్చప్ప వెహళాకే నేరుగా వ్యాఖ్యరట. నాగినేని వెంకయ్య బోటి పెద్దలు కాంగ్రెస్ చేస్తున్నారు. అందుకూడా కాంగ్రెస్ విజయానికే పనిచేసి, మూడవసారిగూడా పోగొట్టుకోకుండా చూడవలసివున్నది.

వ్యవస్థాపకసభ్యులు, విశ్వవిద్యాలయాలలో బోధనా భావనలూర్చిస్తూ ఆయన భావాలు, విధానాలుచూస్తే, ఆయన అనుభవకారిమైన విద్యాశాస్త్ర ఆయనా కాకపోయినా, ఆయన విశ్వసామూహ్యం మితవాదబద్ధమైనతేకాక ఒకొక్కప్పుడు అభివృద్ధి నిశాధికంగా గూడా కనబడుతున్నాయి. ఇక అభిలాంధ్రానికి చెందిన సాహిత్యవంశ అవతరించడం లోనూ, తన తెలివొబ్బడంలోను ఆయన అవలంబించిన వైఖరిచూస్తే ఆయనకు కల దృష్టి పంక్తిక, సాహిత్య రంగంలో మాదాఆయన యావల పాక్షిక జ్యోతిక మవుతున్నాయి.

అభిలాంధ్రానికి ఏకైక సాహిత్య సంస్థను తెలిస్తేమిషయంలో ఆయన మొదటిసారి ఒంగోలు పరిషత్తును ఏర్పాటుచేసి నానిమాచి నాని గుర్తిగా తన, ఈ తప్పుకుండా పోటి

యితలలో-ప్రతిభాపంతులని పేరొందిన కొందరిలోనూ - ప్రభుత్వ ప్రాసంధింపం పెనుగులాడే బాధ్యం బహిష్కర మవుతున్నది. సాహిత్య ఎకాడమి నియమావళిలో తన మామూలు తేకపోతే ఈ బాధ్యం ఇంకా ప్రబలి, పురంతర్ భావాలకు ప్రోత్సాహం లభించదు.

విలాంధ్రానికి ఏర్పడక తూర్పు, ఆంధ్రా తెలంగాణలన్న విభేదాలు విరళమయి మన ఆదృష్టవశాత్తు తల ఎత్తింది ఒక సారవ్యతి రంగంలోనే. మన ప్రాసంధి సాహితీకర్తలు ఏకాంతంలో అట్టమీదగా, తాం దళవలె తమ వారసత్వమేమని అంధులందరూ, విప్రాలకు వారైగా, భావించారు. అందుకే విలాంధ్రానికి విద్యులం తవ్వం అని తేలు తరువాత అభిలాంధ్రానికి చెందిన ఏకైక సాహితీ సంస్థ ఒకటి ఏర్పడినాన్ని భావం,

తిరుపతి వైస్ చాన్సలర్ - ఎన్నిక -

తిరుపతి యూనివర్సిటీ వైస్ చాన్సలర్ గా బి. గోవిందరాజులబాబుగారు ఏకైకంగా ఎన్నికయ్యే పంక్తి కలిగించారు. బి. గోపాలరెడ్డిగారు ప్రభువులు. డి. యస్. రెడ్డిగారు, ఉపాధ్యక్షులు వాగ్దావంతో, ప్రధానమంత్రివారంటారు. తన సహచర అవతరం రెడ్డిగారువచ్చి తన ఎన్నికకు తీవ్రంగా కృషిచేస్తుంది ఏ. సి. సి. రచ్చింబిగూడా పోయారు. ఈ వుత్తమ పూర్వ జరగకుంట్ల సుదీపరెడ్డి-సి. రెడ్డి మధ్య అభిలాంధ్రం మరొక పెరిగివుంది.

తిరుపతి దేవస్థానానికి నియామకం యిప్పటికే జరగలేదు. ఇదిగూడా సుదీప రెడ్డి వర్గంమంది ఏ. సి. సి. ఎక్కువగానే చేసే పంక్తిమయి కలిసివున్నాయి. యిప్పటి వరకు.

తేదని దాన్ని గుర్తించబోమని ప్రబలించారు. ప్రభుత్వం తన ఎకాడమిని ఏర్పరుస్తుందని తెలియజేశారు. దీనితో ఆదివరకు వచ్చు నిర్వాహనికూడా అనుభవంగా ఉన్న రచయిత మహాకయలుకూడా విద్యామంత్రిగారి ఆంధరేశారు. వారి వైఖరిని బలపరుస్తూ ప్రబలించేశారు. ఇలా ప్రకటించిన వారిలో పెట్టుకుంది కొంత కాలం క్రితం గతవా వ్యాసంగం కొనసాగించి వార ప్రతిష్ఠలు

— కొంత 12 వ పేజీలో

నాయక శంకరయ్య రండ్ సన్స
Experts in Silks
హైదరాబాద్ సింగపూర్ నేలూరు

గుహాని యాహ్వానము

(గతసంచిక తరువాయి)

అట్లు శ్రీరాముని రథమును పోతుంటే గుహనుండి బయటగా వెలువడించుచుండి, నేటి గుహనుండిన నీ శ్రీరాముని ఉద్ధరించి "అయ్యో! నీవు కావలెనా? ప్రాణము, నమస్కరణ ముఖపర్యంతమేమిట?" అని దీక్షలుగా అనుచు రథమును విడిచి ధింక పోయియున్నాడు. కాని శ్రీరాముని ముందుకు తన లండీ పట్టించుచున్న ముల్లూకులలో చాటుచున్నదియు, తాను దీక్ష పాట్య పురాలాన నెలమైనదని నాటుకొని యుండుటచే ప్రజలకు తన నిర్భయ శ్రావణము నెరిగించునని వారిని తన కన్న దీక్షలనుకొని పోయిచున్నాడు. "అయ్యో! దీక్షలను నివాహించి! మీరు నా యెడ నున్న వాత్సల్యము గొంపమును నేటినుండి నుండు. అంతటి విశేషమైన పోయ గౌరవములను ధింకపడకు యాపించుట. అదియే నాకు పరమానందము. భీరతుడు దయాల్పి వ్యాధియుండు; సద్గుణుడును; సకల రాజయోగ్యులకు గలవాడు. మీకు పంపించు మార్గములందు, అతడు వేయవలయును. పిన్నయైనను భావమునందు వృద్ధుడు; సాధు జాహ్నుడు; దుష్టులకు పరాక్రమ కురుడు. శత్రువుల బానిసండి దేశమును రక్షించుట సమర్థుడు; మీకు పోయెను; అతడు పర్య రాజులకు లక్ష్యుడుగాన మహారాజు వానిని యుద్ధరాజులకు విశ్వయించివారు. నేను, ప్రజలకు మిత్ర, స్వపాలని అక్షమ శిరసావహించునను. రాజరాజమును పథలముచేయుటకు నేను కానలక్ష్యంక తప్పదు. నామాట విని మోండులు వెనుకకు వెనుకకు మహారాజు దుష్టమును పోషించునను. అది నాకు సంతోషము." అని సునందరిని పలికెను.

కాని ప్రజలకు శ్రీరామునిమాటలు వినూత్నము లుచుండెను. శ్రీరాముడెంత దృఢ చిత్తుడై కావలెననుచున్నాడో పాటలంత స్థిరచిత్తుడై శ్రీరాముని వెనుకకు మరలించవలెనని రథమునెంటు పరుగుచుండెను. వయోమృదులు భావమృదులైన బ్రాహ్మణులు వాద్దక్యము వలన తలలు వణకుచుండగా రథము వెనుకబడి లెక్కగా నేర్చుచు "ఓ అశ్వ రాజమలారా! మీరు నేగముగా లంఘించవలదు, తిరిగిమింపుడు. మా శ్రీరాముని ఎందులకు అడవులకుఁగాని పోవుదు? రాముడు భర్తృప్రభువు; నిర్మలస్వభావుడు; మృగములన్నిటిలో సుప్రముఖుడు క్రమశఙ్కిత అధిపతిని వినియుంటిమి; మా పోయినను చిని మా రాముని వెనుకకుఁ గొని రండు. మా రాముని మాకు చేర్చుడు." అని మొలుపెట్టిరి. ఆ విధముగా వృద్ధ బ్రాహ్మణులు మొలపెట్టినందుండగా శ్రీరాముడు ఆలకించి బ్రాహ్మణ శ్రీములు పొడవారై రథమును వెంటదించుచుండ తాను రథములో పోవుట సరావధము కాదని తలంచి రథము దిగి వాదించుట మొలపెట్టెను. అతడును నేరయ్యుడు ముందుకు వెనుకకు వెనుకకు నీతా లక్ష్యములూడ రథము దిగి శ్రీరాముని అనుసరించి.

అట్లు మొలకగా నదినిపోవుచున్న శ్రీరామునితో తానుబాధ అడవులకు పయనమని తన్ను రాముడే అయోధ్యకు ముఖపర్యంతమనగా గామింపవలెనని పలుకుటలకు ములపెట్టెను. బ్రాహ్మణ శ్రీములు, భాములు, సామాన్య ప్రజలు, చిన్నతగాక చిట్లు చెప్పెనుండి పథులుచేయు శ్రీరా

ముడు అడవులకు పోకుండ నింపుటకు ప్రయత్నించెను. బ్రాహ్మణుల దీవాలాపముల విని వారిపడి అడ్డుకొనియున్న శ్రీరాముని వారిలో తమపానిది ఎదుర్కొను. ఈ తమపానిది అరణ్యమునకు పోవుచుండ అర్థముగా ప్రవహించుచుండెను. రథము వెంటదించునని నిలిపి ముందుకును సుప్రములను దిక్కు పోయి, వారి శరీరములకు కుర్చీలనుది సమాపమునున్న పచ్చి కమేయటకు వదిలిపెట్టెను.

అంతట శ్రీరాముడు మనోహరమైన ఆ తమపానిదినును నేరి నీతాదేవిని తలచుచు లక్ష్యమునితో "తమ్ముడా! ఇది మన వనవాసమునకు అరంభమైన మొదటిరాత్రి. నామము ఈ రాత్రిని పవిత్రమైన ఈ నది యొద్దను గడపెదము. ఈ అరణ్యమును వాది నీవు కలవరిపడవలదు. అరణ్యనివాసమేమి కష్టతరముగాదు. మాడుము లక్ష్య దాహావ్యమైన ఈ మహారణ్యము పథులు, వనమృగముల రావములతోఁగూడి మనకొకట చించుచున్నది యనుపట్టుచున్నది. అయోధ్యలోని పరిశ్రమలకు మనము అడవులపొరెతి

మని దుఃఖపడుచుండెదరు. ముఖ్యముగా మన తల్లిదండ్రులను తలచుకొన్నకొలది నాకు దుఃఖరాధ అధికమగుచున్నది. ఏమైనను భీరతుడు సద్గుణులందు కనుక నాకు కొంత ప్రార్థన కలుగుచున్నది. అతడు మన తల్లిదండ్రులను దయాల్పివ్యాధియుండై పర్యమైన పోయతో కనిపించి ఓరావ్వలందు. సామిర్ని నీవు నా వెంటవచ్చుట నా మంచి కొలది. తమన్న నీత వంశక్షాత్యము మటియొకటి వెనుకవలెనుకా? అని పలుకుచు పారిపోయెను. "మమంబ్రా! సుప్రములను గొనిపెట్టి యుండుము." అని పోయించెను.

అనంతరము రాముడు నదియొద్దను సుఖావవందము గామించుకొని లక్ష్యము నితో "తమ్ముడా! వనవాసమునకు అరంభమైన కనుక ఈరాత్రి మనము ఉపవాసము చేయుదము. తమ సాకరి పవిత్రోదకములను మాత్రమే త్రొడెదము. నీవు నాకు తోడుగా నుండుటవలన నాభాగ్యులకొంత తగ్గెను." అని చెప్పెను. అత్యుండు నీతారాములు నిడుకొనుటకు గడ్డిని, పండుటాకులనుచేర్చి పడకగా ఆమర్చెను. తాను మాత్రము విదురంబు నుమంబునితో శ్రీరాముని సుగంధములఁ గూర్చి యున్నటించుచు ఆరాత్రి యంతయు గడిపెను. తల్లివారకు మునుపే శ్రీరాముడు మెల్లగాని తన రథము వెంటదీ పరుగిడివచ్చి పనిలొపడునని యెదుర్కొని అది మేమనెనులది నిమిరించియుంటుండ వాది లక్ష్యమునితో

"తమ్ముడా! ఈప్రజలు తమ గృహములందు అపేక్షించి నిదురించుచున్నాడు. నీరు మన అను ముఖించుటకు ఎంతటి సామావయనైనను ఒడవడఁగలదు. కాన నాధని ప్రలోమండు నీరు మెల్లగానది లావలనీ మనము రప్పడు చేయక రథము దిక్కు ప్రయాణము సాగించెదము? అని చెప్పి ముందుకు పిలిచి రథమునకు సుప్రములనుకూర్చి మేము నా యాత్రికములను ఆపివెచ్చెను. రథము నిద్ద పలుకొంటెను. నీ తారామలక్ష్యములు వెంటనే రథము నెక్కి ముందు తిరుగుచు పోయిచున్న తమపానిది పట్టి చాటివేసిరి. అందఱు వెది నక్షిణపుటాడున దిగిరి.

అంత శ్రీరాముడు ఆహారా వరదై పురజనుల వందించునంది, "మమంబ్రా! ఈ రథమును మటియొకటవన తోయకొనిపోయి అయోధ్యనగరాభిముఖముగా కొంత దూరమువలనపోయి అచ్చటనుండి వెనుకకు ముఖి మటియొక రేవునుండి నీవు నదినిరాటి చున్నా కలిగొనుము. అట్లు చేయుటవలన పాదలు మన రథముబాధను కనిపెట్టలేదు. ఈ ఉపకారము నీవుచేసిన మనము త్వరగా ముందుకు పోగుట సాధ్యమందు" అని పోయించెను. ముందుకుండ అట్లే రథమును పెడరాదిని తోయకొనిపోయి మటియొకరాని తిరిగివచ్చి నీతారామలక్ష్యముల నెక్కించుకొని వారు

తేగమున దక్షిణదిశవైపు రథమును లంఘించెను. తల్లివారలనే తమపానిదియొప్పున నిదురించు పురజనులందఱు మెల్లగాని పలుకెపులను చూచి రాముడు లచ్చట తేకుండుటగాంచి అక్కర్లకుకులై దిగులవడిపోయిరి. కొందఱు రథచక్రముల బాధనబట్టి వెదకుచుపోయిరి. ఆబాధ అయోధ్య వైపునకొంతదూరము పోయి నిలిచిపోవుటచే వారికి దిక్కు తెలియక నిరాశాపరులై వెనుకకుదరిగిరి. అంత వారందఱు దైవ్యము గాని నిస్సహాయులై పరిపరి విధముల కైకను చూపించుచు, అయోధ్యకు ముఖి తమ యందకు చేరిరి. శ్రీరాముడులేని అయోధ్య శోకుండులేని అంతరిక్షమునలెను, జలకూన్యమైన జలధివలెనుండి వ్యవసమనది కాలునిరటితో ఆవించియుండెను.

దీక్షాల్ప పురాలానడైన శ్రీరాముడు నీతాలక్ష్యములు ప్రయాణించు రథము తల్లి వారిమునుపే తమపానిదిని చాటి అరణ్యము లాదిక అనంతదూరము నొచ్చుకొని పోయెను. అట్లు వారు వెనుకమై పోయి పురుచు చాటితో వేదవ్రతు, గోమతి మొదలు గాఁగల పవిత్రండుల, ముచ్చైన పోలిమేర గాగ్గిచులుల కృంగారము నీకించుచుండిరి. శ్రీరాముడు నీతకు "బ్రయోరాలా! నకంధన ధాన్య పచ్చిని గలిగి వికార్యధాగభాగ్య ములతో కులకూఁగుచున్న ఈ పుడమిని తొల్లముకు వక్రనిర్మిత మన పూర్వీకుడైన ఇశ్వరువునకు దీపించెను." అని చెప్పెను.

తేయిచు, కోపలరాజ్యము పోలిమేర చాటికెం గుహను ముఖించుచుండగా పారథికో "మమంబ్రా! నేను ఇది ఎంతకాలమువలన ముఖల కోపలరాజ్యమునకు దీక్షుడనకొనగా వాల్మీకి దండ్రుల నెప్పుడు చేరదనకొనగా! వరయూనదీక్షిరపాగ్గింకమున నున్న ఈ వన మునందు ముఖల నెప్పుడు తేలూడెదనో కదా! నాకు మృగయా వివరమునందు నిష్కటముగా నుక్కుచేదను. రాజ్యలకు తేలమికోదము విలాసముతో కూడినదై" అని చెప్పెను. ఆ యా విషయములఁగూర్చి ప్రస్తావించుచు కోపలరాజ్యము పోలిమేరను చాటి వేయెను.

కోపలరాజ్యము పోలిమేర చాటికెం టులే శ్రీరాముడు రథమును ఆపించి అయోధ్య పురాభిముఖుడై తలచించి చేతులు జోడించి, "త్రవ్వమైన ఓ నగర రాజమా! అనాదిగా ఇశ్వరుల నాభాధిగా ప్రక్షిప్తి చెందిన అయోధ్యపురమా! నీకు ఇచ్చటనుండిదే నీదీక్షలు చెప్పుచున్నాను. నేను నిన్ను విడిచిపెట్టి నా వనవాసమును ముగించుకొని ముఖ తిరిగివచ్చి వాల్మీకిదండ్రులను, నిన్ను చూచి భాగ్యము నా కోసం గున్ను. నిన్ను గూహించుము" అని ప్రార్థించెను. అట్లు వారు పోయిపోయెడగా గంగానది కలిక లాడుచు ఎదురయ్యెను. సుందర సారథిమతో శోభిల్లుచు, మనోహరముగానుండి శత్రువర్తమై ముందుకు వాహ్నముకుచ్చుచున్న గంగానదిని గాంచి శ్రీరాముడు ముందుకుండ "సారిధి, మన మీ రాత్రి ఇచ్చట గడుపుదము" అని చెప్పెను. ముందుకుండ రథమును, ఓక పృక్షుమండ్రు నిలిపెను. నీతారామ లక్ష్యములు ఆ చెట్టు క్రింద విడిచిరి. అశ్వములను విడిచిరి.

అక్కడకు సమీపమున కృంగిరేరపురము గలదు. సుహృదను బోయరాల్ప స్థవతి యను లిలుమతో నాపురము చేలుచుండెను. శ్రీరాముడు గంగాతీరమునకు విచ్చేసియున్నాడని సుహృదు తన దూకలవలన విని, కలపెద్దలను, అమాత్యులను వెంట నిడుకొని శ్రీరాము సందర్శనార్థము వచ్చుచుండగా అల్లంక దూరిమునకే తన ప్రాణసఖుడగు సుహృదు చూచి శ్రీరాముడు అత్యుండు వెంటనది కొని బోయరాజును ఎదుర్కొనెను. సుహృదు దుఃఖపూరితుడై శ్రీరాముని ఆతిథిగము గామించుకొని గడ్డక కంఠముతో "రామ ప్రభూ! నీవు అయోధ్యనగర తాత్పర్యమును స్వీయముగా భావించుకొనుము. ఇప్పుడు విని చేయవలెనో ఈరామునకు అమల్లనిమ్ము; నీతోటి అతిథి ఎవరికి లభింపగలదు. ఇది నిజముగా నా అదృష్టము." అని నడిచి అన్న పూజాద్రవ్యములతో యజ్ఞోచితముగా ఆతిథ్యము సొదలి కంచర్లవ్యవహారములతో పడగిసోపతమైన భోజనమును, మృదుతయ ములకు నీర్వతతి "రఘునందనా! నీకు కుప్పాగతము. ఈ భూమండలము నీయది. స్వీయ గృహమున నున్నట్లే నా ఈ రాజ్యమున గుఱముండుము. కడుమారున వత్సరములు ఇచ్చటనే గడిపివేయుము. మేము నీ భృత్యులము. నీ తోటలు జరుగకుండ చూచుకొనెదము. ఏమనగద నాకు పరమానందము వచ్చులదు. ఈ రాముని తాత్పర్యము నెలవచ్చి నా ఆతిథ్యమును స్వీకరింపుము స్వామి!" అని ముచ్చుడై పలికెను.

సుహృది మాటలనువిని శ్రీరాముడు "సుహృదా! నీవు పోయారైవచ్చి ఎప్పుడు తల్లినించిరి. నాకెందో మహానందము కను." అని మిక్కిలి కుంకుండుడై తన స్వీకారములచే మటియొక సారి సుహృది నాధా వింగవము గామించుకొని కళలసమారాము

కమ్యూనిస్టుల పరిపాలన కొనసాగుతున్న ***

కేరళ రాష్ట్రంలో కార్మికుల స్వేచ్ఛా విహారం!

తేయాకు, రబ్బరుతోటలలో దౌర్జన్యాలు: పోలీస్ నిస్సహాయత

కేరళలో కమ్యూనిస్టులు అధికారం చేబట్టిన నాటినుండి, అక్కడ రోజు రోజుకు దౌర్జన్యాలు మితిమీరుతున్నాయి. ఈ విషయాన్ని గురించి శ్రీ కాసుపల్లి ప్రభుత్వ పోలీసునాయకులు, కాంగ్రెసు నాయకులు కాసనపల్లిలో సోస్తావించి యున్నాడట. ఆ తర్వాత కాంగ్రెసు కార్యదర్శి శ్రీ క్రిమన్తారాయణ కేరళను దర్శించి అక్కడి అరాజక పరిస్థితులను విచారించి కాంగ్రెసు హైకమాండుకు, కేంద్రప్రభుత్వానికి ఒక నివేదికను సమర్పించారు. తామూ తోటల యజమానుల సంఘంవారు కేరళ తేయాకు తదితర తోటలలో కమ్యూనిస్టుల దౌర్జన్యాలు మితిమీరుతున్నవనీ, అరాజక పరిస్థితులవల్ల ప్రమాదస్థితి ఏర్పడిందని యీ నెల 12 తేదీ ఒక ప్రకటన తేయడంగాడా జరిగింది. ఒక్క తేయాకులోనేగాదు, కేరళలో సర్వత్రా ఖరుగుతున్న దౌర్జన్య, హింసాకాండను గురించి 'థాట్' అను పత్రికలో ప్రకటించబడిన విషయాలను యిచ్చట పునర్ముద్రిస్తున్నాము.

తేయాకులోని కొట్లాడు అన్న ఎస్టేటులో ఆ ఎస్టేటు మేనేజరు ఇంటిముట్టు పీకెటించు బిల్ బోలెటి పోవడానికేగానీ, బయటకు రావడానికేగానీ ఎవ్వరినీ అనుమతించలేదు. ఆ బంగళాలోని సుఖరా చేయబడి నీటిని అరికట్టిేశాడు. ఆ బంగళాకు సంబంధించిన ఇద్దరు వ్యక్తులు, నీరు తీవడానికి ప్రయత్నం చేయగా, ఒక పోలీసు సహాయకాన్ని పిలుచుకుంటే పోలీసు వచ్చి దిక్కు కొట్టాడు. మహిళలు చేయబడ్డ 2000 పాస్ తేయాకును, స్టాంప్డ్ ట్యాక్స్ పాస్ వ్యవహారం ఆపేశాడు.

ఆ ప్రాంతానికి దక్షిణంగా 30 మైళ్ళ దూరంలోవున్న పుల్లంకోడ్ ఎస్టేటునుండి పెద్ద ఉత్పాదన, ప్రదర్శనలు బయటకు తీశాడు. ఆ ఎస్టేటు మేనేజరు తిరిగివచ్చాడు. ఒక పెద్దసంపుటి అసీను మట్టుముట్టి రాడ్ స్పీకర్లతోను, మెగఫోన్లతోను, దిక్కులు పిక్కటిల్లగా, ప్రభుత్వాపచేశాడు. ఆ మేనేజరును చుట్టుముట్టి అయిన మొఘలూ రాడ్ స్పీకర్లపై అయిదు వానాహంగామా చేశాడు.

పుల్లంకోడుకు సమీపంగా తిరుంబాడి అన్న మరొక ఎస్టేటులో గూడా ఇదేలాగా మరొక డుస్సంఘటన జరిగింది. 1958 లో ఒక బ్రిటిష్ వాడే రూపొందించిన ఆవాస్త ప్రకారం చాలాగా పోలీసులచేత వలసరు పనిచాసె తిరిగివనిలో చేయకాలన్న నిసాదంతో 1957 మేలో ఈ హింసాకాండ సాగింది. మలరావులాని మరొక ఎస్టేటులో జరిగిన హింసాకాండకు తట్టుకోలేక ఆ ఎస్టేటు మేనేజరు పారిపోయి ఏ మైళ్ళ దూరావరపున్న ఒక బ్రావెలర్స్ బంగళాలో తలదాచుకోవలసివచ్చింది.

కార్మికసంఘాల నాయకత్వం క్రింద పోగిన ఈ దాడులు కృష్ణాణ రాష్ట్రవాదితంగా కొనసాగి, ఒక రోజులాగా రూపొందింది. కార్మి పోలీసులుగా అడ్డంగా పడుకోవడం, మేదమెట్టు అడ్డంగా పడుకోవడం, నిరాహార దీక్షలు పోగించడం లాంటివి కొందరు పోగించారు. బాక్ నెలలో, మూడు నెలల ఎస్టేటు లాని హైరేజిలో పనిచారు అందరూ, పోగయ్యారు. అందులో 12 మంది ఎలాంటి డిమ్యు పడుకున్నా, వారు నేడువలసిన డిమ్యు చేయడం పట్టానం గా మానివేశారు. వారు చేస్తున్న పని దాగాలేదని, వారు అలా తిరిగివచ్చే ముందే పోలీసుల ఇద్దరు పని చేస్తున్నా ఆ మేనేజరు దిక్కు దిక్కు పోయిందిగా, కార్మికుల ప్రతినిధి ఒకడు

అయిన కాదు అడ్డంగా పడుకొని అది తీశాడు. ఆ మేనేజరు సబ్ ఇన్స్పెక్టర్ పోయాడు. పోలీసులూ హైరేజి వారి అన్న ఎస్టేటులో మేదమెట్టుచేయడం, యూనియన్ ప్రాచుర్యాలపై కార్మికుల సుకావలన వచ్చింది. బిల్లులు తిరిగి ఆ కార్మికులను పోలీసులు అదుపుచేసి, ఆ ఎస్టేటు మేనేజరు తిరిగి కాదు వచ్చుందగా, కొందరు యూనియన్ కార్యకర్తలు కొద్ది సమయం చేశారు. వెంటనే ఆ కాదు రాష్ట్రవ్వం కురిసి, ఆ కాదు పోలీసుల దిక్కులు తిరిగి, పనిచేసేగావున్న పోలీసు స్టేషనుకు పోయింది కొం పడుకొనేవలసి వచ్చింది. ఆ తర్వాత

కొద్ది రోజుల పర్యంతం ఆ హింసా కృత్యాలు పోగాయి. ఆ మేనేజరు ఆ కేర గాయాలకు సరి అయ్యారు.

కల్లియార్ ఎస్టేటులోని హైరేజిలో బాక్ 9 వ రోజులకు ఇద్దరు కమ్యూనిస్టుల నాయకత్వం క్రింద 200 మంది కార్మికులు కలసి ఎస్టేటు మేనేజరుకు కాదుంది బయటికిలాగి, కమ్యూనుకుమీద పట్టి ఆసీనువరకు వదిలింది, కాత్మారేజంగా నియమించబడ్డ కొందరు కార్మికులను, పట్టుకొంటుగా చేస్తావనీ, క్రొత్తవాటి కొరికుంటి ఉర్రోగంగా యస్తావనీ, బలదంతంగా సుకాదు రేయించాడు. తీసుకోవాడి చేస్తావనీ దెబ్బలెత్తాడు. ఆ మేనేజరు సుకాదు చేస్తూ ఇంగ్లీషులో "Signed under duress" బలమంతా సంతకం చేస్తూన్నావనీ వారికి గానం దా వాగివేశాడు.

వందే పురియాయకు సమీపంలో నన్ను కార్మికులది ఎస్టేటులోని వని వారు తీసి బంధువులను కొందరిని పనిచేయడానికేగానీ చేర్చాలని ఒక ప్రయత్నం పోగింది. అసీను మట్టుముట్టారు. ఇంటిపై రాష్ట్రవ్వం కురిసింది ప్రభుత్వ పోలీసుల తరఫునగా. తేయాకు పోగొనిపోతున్న లాకూని ఇద్దరు వ్యక్తులు గురుకు వైటిలాగి రావడావాడు. 30 రోజులు

—కొరవి 8వ పేజీలో

స్టాలిన్ నిజ స్వరూపం-5

స్టాలిన్ దృష్టిలో ప్రతి ఒక్కరూ గూఢచారులే; పార్టీ శత్రువులే!

*** శ్రీ గండికోట వెంకటేశ్వర్లు ***

స్టాలిన్ రిహార్సుచే జరిగిన చుట్టూ మొదటిసారిగా వెంట్రోకొమిటి సభ్యులు కొందరు ఆరేడివాడమను, నిధావమును వ్యతిరేకించినట్లు కృత్యం చేశాడన్నాడు. వీరిలో ముఖ్యంగా 'పావర్ పోస్ట్ మెన్' అను సభ్యుడు తన భూభిషాయమును తీవ్రమైన భావాల వ్యక్తం చేస్తూ, "జరుగునలసిన పోరాటాలు జరిగిపోయినవి. ఆ సమయంలో క్రొత్త కలిగి నిలబడకపోయినవారు నిలబడ్డారు, కొందరు నిలబడలేక చరిత్రబడ్డారు. మరొకరిందకు విశ్వాసం పోలే చేశారు. ఇవన్నీ సంతోషించిన ఏమిట కాకపోవలసి విప్లవయోధులు శత్రువులుగా చిత్రించబడుతుంటే ఎన్నుకోవలసి గాకుండావున్నది. 1934 సం॥నుండి కాకపోవలసి బ్రాట్స్కీవద్దంలా చేశాడని ఆలోచించబడింది. అంతవరకు పార్టీకి ఎన్ని విలువలుగా వుంటువచ్చిన అతను, అన్ని పోరాటాల్లోను పార్టీ విధానాలను మగ్గివట్టగా తిరిగి పోగింది పార్టీ శత్రువులతో పోరాడిన అతడు, మావాత్తుగా 1934 సం॥లో బ్రాట్స్కీ వద్దంలా చేశాడంటే నేను ఎప్పుడెప్పుడూ ఆ విధంగా అతడు వ్యవహరించగలడనిగూడా నేను పూహించలేదున్నాను. ఇది అసంబద్ధమైన విషయం" అన్నాడు. స్టాలిన్ వాదమయిన విధంగా వ్యతిరేకతను వ్యక్తించింది. కాని వెంట్రోకొమిటి సభ్యులు ఎక్కువమంది స్టాలిన్ పై మొగ్గుచేసి, అరేడివాడ్లు ఆమోదించడం జరిగింది. ఇది రిహార్సుచేయడానికేగానీ కొనసాగి వాదమయిన అమతగా వ్యతిరేక యోగపడింది. పార్టీ రక్షణకుంటే, స్టాలిన్ పై తీవ్రమైన విమర్శలుగా తమదావట్టారు.

యత్ ప్రజలకు ఒక నిగూఢమైన రహస్యము. —కొరవి 9వ పేజీలో

కొరవి హత్య సోషలిస్ట్ కమ్యూనిస్టు పార్టీ పోలిక లాగూ పర్యవేక్షణ, స్టాలిన్ వాదమయిన విషయం గా తమదావట్టారు. 1934 సం॥లో చేసిన

OTTO DILBAHAR

పరులు కొలుపుతూంది!

అందరినీ కలగజేయగల మిమిమిది ప్రజలందరినీ మోల

'టోటిల్ బహర్' ఇతర వైద్యకర్తల వైద్యం వలన రోగములు తగ్గిపోవునవి, అవి వైద్యకర్తల వైద్యం వలన గండి, అరేడివాడ్లు కలిగి వచ్చి వదిలిపోయి.

ANGLO INDIAN DRUG & CHEMICAL CO. BOMBAY 2

Sole Agents for Andhra State: M/s Vijaya Agencies, P. B. No. 109, VUAYAWADA- 1.

ಜವಾಬ್ದಾರಿ

25 (రామం 1879 (16-8-1937)

దీక్షా దినం

భారత స్వాతంత్ర్య దశమ వార్షికోత్సవము, భారత స్వాతంత్ర్య ప్రథమ పంచామ శతాబ్దోత్సవము ఏక నమయంతో సంఘటిల్లడం, యీ సందర్భర స్వాతంత్ర్య దినోత్సవ విశేషము.

శాస్త్రం క్రింద, బ్రిటిష్ ప్రభుత్వం దావాన్ని
కారాన్ని చేపట్టకముందే,
ఈక్లుబాదీయా కంపెనీ దేశాధిపత్యాన్ని
చేపించియున్న సమయంలో, విదేశీయుల
ప్రాబల్యానికి వ్యతిరేకంగా బ్రిట్టాండ్రమైన
పోరాటం జరిగింది. దానిని బ్రిటిష్ వారు నీపా
యల తిరుగు చూడ వచ్చారు, కాని చరిత్ర
కారులు అది ప్రథమ స్వాతంత్ర్య పోరాట
మని పేర్కొన్నారు. దేశ వ్యాపారంగా,
అయితే వ్యతిరేకంగా పెట్టుబడి ప
పోరాటం కాబట్టి యా 1857 యుద్ధం
చరిత్రలో మువ్వ ముట్టుగా చిరస్థాయి
అయింది కాని, ఆ తరువాత ముగ్లీ దారులు
బాట్ల జరుగజోచలేదు. శేష భారతదేశం
దాని ప విమోక్షయై, స్వేచ్ఛా ప్రపంచంలో
సమచిత స్థానాన్ని పొందినదంటే, దాని
పైన 1857 పోరాటమేని చెప్పక తప్పదు.

విధానంలో, కైఖిలో భవంపుండవచ్చునని,
 థాంకియంలో స్వాతంత్ర్యమును రగు
 ల్పించును. అదంతోనేగాని నిలిపి భారత
 యులను కిందవృత్తులునుగావించి, బానిస
 బంధన నుండి విడిచివేయించి, మహా
 బలమైన యీ 1857 సంవత్సరము; ఆ
 విరుద్ధ సామనాపేక్షమున, ఆ తల్లి తాత గ
 నమన్నియమైనాదరే. భారత స్వాతంత్ర్య
 పోరాటం చివరి మూడు దశాబ్దములు
 గాంధీమహాత్ముని నాయకత్వమున,
 అహింసామార్గమున, సత్యాగ్రహ భోధ
 నీలాలించినా, థాంకియలోనే, యూన్న
 బాణి, అక్షయి బాణ, మున్నగు 1857 నీరులు,
 విరాగజల నాయములు ఎందరో యువనీ
 యువకులను వృక్షేదపరిచి, స్వాతంత్ర్య
 సమరాన్ని సుందంలో చూపించినది. 1857
 సంఘటనలు మన స్వాతంత్ర్య సమరంలో
 చివరి వరకు వృక్షేదరక్షిగావుంటూ,
 భారతయులను విజయులను చేసినది. అంతటి
 పీడలను చరిత్రాన్ని 1857 సోదాబాన్ని,
 పీడలను మన ప్రభుత్వము, ప్రజలు సంస్క
 రించడం ముదాపనమైన విషయం.

స్వాతంత్ర్యోన్మేషించి పడగొట్టినది. ఈ దేశ
చరిత్రలో, అందులో వివిధమరిముఖ, విభిన్న
జాతులు, వేర్వేరు ఆచార వ్యవహారములు
నలిగిన విశాలమైన భారతదేశ చరిత్రలో,
ఒకప్పు టెక్కించదగినది కాదు. స్వాతం
త్ర్యం లో పాటు సంపూర్ణమైన నైష్ఠ
పనుపగులన పరిశీలించి, ఈ స్వల్ప వ్యవధిలో
భారతదేశం చెందిన ఆభివృద్ధి, అపాధాదని
మొనరించి చెప్పవలసివుంది. దేశవిధి, కాంచి
పీడిలు, సంస్థానాలు, ఆచారవివాదాల
లాంటి-ఈపనుపగులనస్వాతంత్ర్యోన్మే
షించాలిచేతాయి. కాని శ్రీ శ్రీరామ ప్రధాన
గ్రంథం క్రింద భారత పరిభ్రమించి పీడి, అని
అధ్యయనం చేశాం. కాంచిన ముగ్ధించేము
నిమగ్న, దేశభ్రమంపై దానిలో, సంప
దగ్గర ప్రజావిజ్ఞానాన్ని ముగ్ధించాలి

★ విశ్లేష ★

కూరిచేడులో | పీ జాన్

అంధ్ర ప్రదేశ్ గ్రామీణాభివృద్ధి శిక్షణ
శిక్షణ విస్తరణాధికారి శ్రీ బి. యం. సర్దూరు
ఖాన్ గారు కులచేరు బారీయ విస్తరణాధికారి
శ్రీమంథా చేరు వర్మ, ఆదిత్యం, వెలం
వారిపాకె., పోరవరం, చందబాదు, బోవం
పాడు గ్రామాలలో పర్యటించి, శ్రీ
గ్రామంలో ఖాన్ గారి స్వగృహ సత్కారం
చేయగా జరిగింది. ఈ గ్రామాలలో
జరిగిన శివరంగ పథంలో గ్రామీణాభివృద్ధి
శిక్షణ శిక్షణకు పాఠశాలలును, వంచ
మన్నప్రణాళిల పాఠశాలలనును వివరిం
చారు. కులచేరులో శ్రీ రావిపాటి మహావంశ
గారి ఆధ్వర్యంలో జరిగిన సభలో ఖాన్ గారు
మాట్లాడుతూ ప్రభుత్వం ఏర్పడిన
రెవెన్యూ, జిల్లాస్థాయిలో మౌళిక సౌకర్య

కృషి చేస్తున్నది. ప్రణాళికలు అమలు పర-
గడం, కమ్యూట వెంగడమేగాని, పాశ్చా-
త్యుల తీవ్ర ప్రమాదం అట్లుకేవున్నదని
విమర్శలు లేకపోలేదు. కాని శతాబ్దాలుగా
పాశ్చాత్యదేశీయన దాద్ర్యం కృషిపూత్రంతో
వోలగిపోతుందని ఆశించడం న్యాయం
కాదు. ఆహారపదార్థాలకు, యితర తీవ్రతా
వనర వస్తువులకు పరాయి దేశాలమీద
ఆధారపడకుండా, స్వయంపోషకం కావ-
డానికి ప్రభుత్వం ప్రాధాన్యమిస్తున్నది.
పరిగను పరిణాళికలో ఎక్రగవక ప్రాశస్త్య-
లకు ఎక్కువ ఆవకాశమివ్వగా, ద్వితీయ
ప్రణాళికలో పరిశ్రమలకు ప్రాధాన్యమివ్వ-
బడుతున్నది. అయిదాడు సంవత్సరాల
క్రితంవున్న ఆహారకారక యానాడులేదు.
ఆనాడు బియ్య పెట్టినా ఆహారాన్యాలుదొంగ-
లేదు; యానాడు ధరఎక్కువయినా సమ్య-
క్తిగా అభివృద్ధిచేస్తుంది. ఇతర వస్తువులు
నూడా అంతే. ధరలు అధిపుటో పెట్టవల-
సిన ఆవసరంవున్నది; ప్రభుత్వం ఆ కృషికి
గడంగగలదనే ఆశిస్తాము. ద్వితీయ ప్రణా-
ళిక పూర్తి అయినప్పుడు విడుదలైన సమస్య
కొంతవరకు నివారణ కావడమేగాక,
పరిశుభ తీవ్రప్రమాదంనూడా అభివృద్ధి
చెందగలదు.

ప్రజాశాసన విషయం ఈనాడు ప్రభుత్వం
 చేతిలోలేదు; ప్రజలమీద ఆధారపడి
 వున్నది. భవిష్యత్తు నుగు సంవత్సరము, ఆనా
 కనికము కావాలంటే ప్రజలు యానాడు
 కొంత కష్టపడక తప్పదు; కొంత త్యాగం
 చేయక తప్పదు. నానాగ్రాకలాంటి నాయ
 కులు ప్రజలకు చేస్తున్న విల్లవ్వి. యిస్తున్న
 పందేకము అదే. 1857 నుండి వ్యూతంత్ర్య
 సమరంకంటా ప్రాజాతాత్వంవిన త్యాగ
 లావించినది శేషలం రావణయ వ్యూతంత్ర్యం
 కాదు; తి త్యా రా ఆర్థికాభ్యుదయము
 గూడా. ఆ సుహృదయీలను సువ్యక్తిస్తు
 కేడు, వారావించిన ఆర్థికాభ్యుదయాన్ని
 పాధించుటకగూడా త్యాగం చేయగలముది
 ఏమిటాంచలసివున్నది. ఆనవిద్ర భక్త్యాన్ని
 నం చేస్తుడమే కేడు ప్రతి భారతీయుని
 కర్తవ్యం. వ్యూతంత్ర్య పాధము వుక్తికాన్ని
 కల్పించిన అమూల్యమల త్యాగశక్త్యే, ఆర్థిక
 అభ్యుదయం చేయగలిగినానా మూలకం యానా
 గలదని ఆనానాగ్రాము.

సం గరి, ప్రహసనకైవారవి. ప్రభుత్వం
 అమల అనుభవము అభివృద్ధి కార్యక్రమ
 లన్ని గాగ్రహభువనయోగివని, గాగ్రహభువన
 కీటిలో ప్రభుత్వం తో సహావించాలని,
 ప్రభుత్వ హామీల పుష్కలము విలయవంకం
 చేయాలని నిర్ణయిస్తేకాదు. చూసేవం పాఠశాల
 సేవావిధులనుకూర్చి ముచ్చటిస్తూ, యువ
 కుల ప్రహసన కార్యక్రమం ద్వారా నిలబడి
 క్రమ, సంపత్తి, బుద్ధి చాచాలచేయాలని
 పుద్బోధించాలని. భావగతి గాగ్రహభువనం
 పుష్కల సంభవము విడుదలచేసి.

వెంకటగిరి చేనేతకు
దేశస్థాయిలో గుర్తింపు

మద్రాసు చేనేత దిక్కుదొడ్ లెక్కలైత
 కమిషనర 19 ఖజానానుగంగాలు 12 లేద
 వెంకటాద్రి విశ్వేశ్వర, మద్రాసు కాంచీపురం
 శేండ్లములలో వెంకటాద్రి చేనేతమునా
 న్యముపై పనిచేయుటకు ముగ్గురు చేనేత పారి
 శ్రామికులను ఎన్నుకున్నారు. వాగ్గా పెను
 వెంకటసుబ్బయ్యరావు ప్రవీణుడుగా ము
 బద్దిన వెంకటసుబ్బయ్య, గజకల వెంకటేశ
 గారిని అనుబంధ చేనేత శ్రామికులుగా ఎన్ని
 కైరి. దీనివల్ల వెంకటాద్రి చేనేత కళాఖం
 భావకన్యాలుగా గుర్తింపులొగివది. ఆంధ్రలో
 ఎన్నికైన ఏలైకమగ్గుమ వెంకటాద్రి అనేది
 గమనించదగిన విషయం. ఈ గుర్తింపుకు
 కారకుడైన చేనేత సమాకార సామకార్థ్య
 దక్క 19 కుక్కోదాన అధినించును.

లింగనమండ్రం విడిలిస్తూలు
(పారంభోత్సవం)

పంతుకురు పాఠశాల లింక సముద్రంలో
 నలకొల్పబడిన మాధ్యమిక పాఠశాల ప్రారంభోత్సవం, 5 కే.డి. ఆంధ్రప్రదేశ్ లో ఉపాధ్యక్షులు శ్రీ పి. సి. మల్లాపెద్దిగారిచే గావించబడింది. కల్లాగూడ మాజీ అధ్యక్షులు శ్రీ నలమూరు వెంకటాచార్యులు గారు ప్రారంభోత్సవ సభకు అధ్యక్షతవహించారు. మృణాళమిణి అధ్యక్షులు శ్రీ పి.వి. స్వామి నాయుడుగారు నాయకత్వ పాల్గొరగిరి.

మూలస్థాపనాకర్మని వివరించారు. ఇందు
 రామానాయుడుగారు పురుషోత్తమ మూల
 స్థాపనలో గాఢిమల పురుషోత్తమ, కొర
 త్యాన్ని ప్రకటించారు. కల్పాంతకాలము,
 పురుషోత్తమకాలము చతురవతరము, విద్యా
 భూమి కృష్ణవర్ణుల అవతరవచనమువలన
 ఈ పాఠ్యములు రేపహితాన్ని కృష్ణిలో
 పుంసలోని నిర్మలమత కయోతురేణులని
 ప్రహ్లాదించారు. శ్రీ మహర్షిరక్షిగాడు ముచ్చ
 టిస్తూ యీ అర్థిక లోటుదికాల్లోనూచా
 యీ మూలము ప్రాచీనభాషి అనుమతించడం
 ప్రామాణ్యవయంపట్ల ప్రభుత్వ పేరు పై
 క్రొత్తది నివర్తనమయ్యారు. విద్యాభూమి చతుర
 పట్ల కలిపించుట కృష్ణవర్ణులవలన
 పరస్పరి అలయాలగా వేర్వేరినవిగా యీ
 మూలము ప్రజలు వివరిగా విరాళివిధానవి
 విధి ప్రికాదు. కర్మ కావనపథ్యము శ్రీ వివర
 రుచుకాల్గొనగలుగుచా మూలము చాడు.
 కర్మాకర్మ భారతనీతికావ్యం కర్మవయ
 శ్రీ రామహరి మహానందగాడు ప్రసంగిస్తూ
 క్రమదానంబాసా అధిష్ఠితులకు శ్రీ
 కృష్ణో సహాయించి పుష్కలభారాన్ని కలిగి
 సహాయించి, భారతనీతి సహాయా
 గాగ్రహవసరాలు కియ్యవలసి యువకులకు
 విజ్ఞప్తికాదు. అట్లా లో క్షు కార్యకర్మ శ్రీ
 కారాయలరావుగారు బోధ అర్థిక కుష్టిని
 వివరించి, పరిశాసనయాన్ని అర్థించిరి. రంగ
 నాయకులుగారు కార్యపాటు ప్రాజెక్టు పురి
 రిపుకాల్గొని నిర్మాణ అవసరాన్ని వివరించి,
 వెంటనే నిర్మించవలసిందిగా కోరిరి. చట్టపట్టి
 పుల్లయ్య మూలముపైవివర సభ సమాప్తమైంది.
 ఈ మూలము స్థాపనలో శ్రీ కొమ్మి కెల్ల
 పుల్లయ్య, పి. వి. సామినాయుడుగార్లు కృషి
 కలసియు మెది.

కావలి సోషలిస్టుక్లబ్బు

యనునది, విద్యార్థుల సమీక్షకృతీ
సాహిత్యము ప్రారంభాత్మ
నం, ౧౧ యం. మాధవరావుగారి అభ్యుదయ,
రాష్ట్ర పి. యస్. పి. కార్యదర్శి శ్రీ జి. సి.
కొండయ్యగారిచే జరుపబడినది. కొండయ్య
గారు యిలాంటి క్లబ్బుల అవసరాన్ని వివ
క్షిస్తూ, స్వేచ్ఛగా రాజకీయవర్తలు జరుపు
కొనుటకు, యువకులు ప్రభుత్రి అలాచనా
కక్షిరి పెంపొందించుకొనుటకు ఎంతో ప్రయ
త్నం చేసినట్లు తెలుసు. ఆద్యోగము శ్రీ జి. రామ
మూర్తిగారు ఒక తీర్మానంవారా ఆద్యో
గినివేయించుటకు అంతరి సుటించారు. క్లబ్బు
కార్యనిర్వాహక వర్తకు ఎన్నికైనది.

— ४४५३३

పాత్రుడుగారి బాలసంజీవినీ (విజయవాడ)

పిల్లల చివర్ అండ్ స్ట్రీటు వ్యాధులను నివారించును

డాక్టర్ పిళ్ళా పాపయ్యపాత్రుడు అండ్ బ్రదర్స్

19, దక్షిణమాదనీధి - మెలాపూరు - మదరాసు-4. ఫోన్ నం. 71354 రు.

క్రాంతి:- 7, సార్వజనీనాదికాల కార్యవర్గ - 'శంభు' నామ.

అని మందులపావులతోను దొరకును

కామాక్షయ్యగారి పుట్టిపాతనివాదది దీనిది

మా యింద్రుని కృత్యమును గురించి (విశిష్టము) పక్షవాతం, యక్షవాతం, వాయు, తిమ్మిర్లును
త్యక్తులగు నాదులందఱును నుడుదురును. మా ఘోషమునైతే మా యుగళం జేయవలయును (అను
నాడును, వాల్మీకి వివరములు తెలుపును - యింతకు మించినది ఏమనరాదు అనునది.

ఒక వారమునకు బెషరము రూ. 7/- లు. ప్యాసింగ్ వాషింగ్ వ్రు.

‘అయ్యో నీకు’ - ‘పెళ్ళయిపోయి’ ‘మరణం’ కారణమేమిటనీ.

మన వాటిల్లు మల్లు (విల్లు) అయి కేవల (పా) మరు - 322, కాని వాటిల్లు - 323.

మా దీప్తి కలవు

— యశ. ౨. చామయ్యగారిచే
చామయ్యగారిచే

దాక్షిణ్య పోషకా ఉత్పాదక
వెలూరు

శివారెడ్డి పద్యాలు

భూసంస్కరణల విలు

రిగిన్లో గొంతు మలిమేసి పాతేసి
పాతకార పెడపాద నల్ల!
ఏంతమందిన్నీయి! యెవరన్నీపాతేడి?
పందిపెట్ట యాస్తావెట్ల.

నిన్న రాజరాజా, శేదేయి బంట్రోతు,
మంత్రిరేవు, కాపు ముదివమ్మ,
వనమచెన్నకాడు మారాణా, పేడోడు
మట్టిపుండి శిల్పా మంత్రికులను.

పేదదేశమంచు పేదస్థా వ్రాస్తారు
బల్ల గ్రుద్దకాదు బంటుకేరి
ధనికులంటే ఓకే దరగాల పంటాడు,
యవశవక బిల్లు యడిగే దనరు?

పేదనీకు గాదు, పెద్దోడు పరిపోడు,
పావుకారి నీను చావుగోరు,
పర్యుగొలుకు రైతు పగలూని, శేరీడి
సామకేయకండి చావుగొచ్చు.

నిల్లొస్తే నల్లని రేట్లండి, మీరేతి
కర్తమేమి? దేశమంతటాను.
కారుదిచ్చుబుడికే కామ్రేడ్లు పెట్టోలు
కాయకపోరు, గోల పెయకపోరు.

కొంగిలింబినారో? కోపిళ్ళుకేకారో?
కొంపగోడి కొట్లగొట్టివారో?
ప్రజలు చట్టదీర్ఘ పచ్చంగ గనిపిస్తే
చేరమాంట? యింత ఘోరమాంట?

ఉన్న భూమిలుట్రా వూళ్ళోళ్ళ పరమాను
లాండ్రీఫార మొస్తే, లాభమేమి?
ముట్టబిడికెపోర్తి ముందుగా, పేడోడ్డి
కరిసి, బరికిచెడ్డ కాపువాణ్ణి.

చౌజర్ల డిన్నరు

మండలాధికారి మహిబుల్ల, కోనయ్య,
స్వేదలు డి. ఇ. పి యింక జిన్న రెడ్ల
కోడవలూరుపాలు, కోవూరుపోలీసు
పోజరెరి, పుత్తికాధి పరులు.

సవనరెడ్డి, మేము, సమయానికెల్లాము.
రైతుమిల్లా రిండికెకరాలు,
చడ్డనొగ్గనరితె, పంకాయపప్పుస్తే
రైసమైనకుర వడిలేదు

ఆ పలాపుటూటికాసింది నేనోరే
మందుగావెవచ్చి మనుకుకోని
పాతకమ్యునిస్ట్ర పోటీపలాలమ్మ
యారగించిపోయె యైనమటుకు.

వి. సి. గాంధీబి

బుట్టెపాటిశేను పదిపాదవెల్లూము
ట్రాపుడువ్వి గాంధీ బోపిరెట్టి
కొలుపుదీర పడక కుర్చీలా మా వి. సి.
లేరేట్టటంచు బెదు నెకర్లు.

బసవారెడ్డి

"మందకొరెదెమ్మ, పుండేమిలేశిమి,
కపటికేవగాడు, కాంగ్రెస్బాల్లె?
రామరాజ్యమంట రహస్యా, శిల్పా,
బ్రహ్మ రామరాజ్య బసవరెడ్డి!

నీటుడు నాగేశ్వరరావు

అడుపుచువూరు బమ్మంటెదేశ
యూనివర్సిటీ కు నీటు
కామిర్చివాడు చంద్రి, మదనాడు
కెయ్యూరాలింక శేవకేంద్ర!

తంతి తపాలా నమ్మె
పోస్టాల్స్ నమ్మె పాంథ్యం దిశాకా!
శృంగభంగమాడు చాంగియ్యె!
ప్రక్కాకాశమేన ప్రతిభాశక్తియేనో
చెవులు క్రేలడేసి చిన్నబోయిరి.

రెమ్మకుమారులు వింటే
తప్పపు యగ్నాట్లు, చేట్లు, తంతి తపాలా!
తప్పించెట్లో గండమా
యొక్కమ్మక ప్రమాదకచ్చు మాపీరియంటే.

లోకల్ యథార్థీ బ్రెజెరి
పిల్లకాపుదనము, పెండ్లిబుద్ధి
పెద్దపేరు, యైతే రెడ్డిబాస్.
పి. వి. ముప్పరెడ్డి పెట్టింది యింకెండు
రైడెరికెట్ల, లక్ష్మీభాస్కర.

పద్యమంటే పట్టెంపు
పేరితేతలేదు పెద్దళ్ళ మచ్చట్లా.
ప్రాద్రవాదులేని యాగబోడు,
పద్యమంటే కాస్త పట్టెంపుసుంటుంది
పత్రికాధికుల పక్కకేనా!

శ్రీమద్భూమాయనం
(2 వ పేజీ కొరవ)

లరిసి "మిత్రమా! నానై నీకుగల పేర్చిమారీ
కయము శేనెలుంగుమను. నీవు వాడు సమ
ర్థించిన భోజనమును అంగీకరించిరి. కాని
వానిని, గైకొను స్థితిలో లేను. ఇప్పుడు నేను
వీరాజ్ఞా పరిపాలకుడనై శపథమాలూని ముని
పల్కె ధా రి నై ఫలకంధమూలాదులను
మాత్రమే భక్షించుచు వనముల నెసరించుటకు
వచ్చియుంటివి. నీవు ఈ గుడ్డములకు తగిన
మేలేనిచ్చిన నన్ను పక్కరించినవాడవగు
దువు. ఈ గుడ్డములు మా వాయనగాలికి ప్రీతి
కరములు." అని చెప్పెను. శ్రీరాముడు సెం
ధ్యావందనము గావించుకొని లక్ష్మణుడు
గొదితెచ్చిన గంగోదకముల నేసింది ఆరాత్రి
ఆచ్యుట విశ్రాంతి తీసికొనెను. లక్ష్మణుడు,
గుహుడు, నుమంతునితో ముచ్చటిం చు
చుండిరి.

కొంతసేపటికి గుహుడు ఏకాగ్రతతో
తన అన్నగారి రక్షణకై కాపురల కాయు
చున్న లక్ష్మణునిచూచి సంతోషమొంది
"నాయనా! నీవుకు-దపోయి విశ్రాంతి తీసి
కొనుము. నీ కొలుకు ప్రగ్నేశక్తయ్య సిద్ధపలుకు
లడి యున్నది. నేను నా నేవకులు మెల
కువతో మిమ్ము కాపాడెదము. ఈ వనములో
నేను ఎల్లప్పుడు సంచరింతువాడ వగుటచే
వాకు తెలియక ఎవడు ఏ కార్యము చేయ
లేడు. కనుక నీవు విశ్రాంతిగా విధురపొమ్ము.
నీకారాములకెట్టి భయములేదు?" అని పో
కెను. అంత లక్ష్మణుడు "గుహుడా! నీ
శక్తిసామర్థ్యములు నే నెఱుంగుదును. నీ కాపు
రలతో మేము నిర్భయముగా సుంధరగల
వారము. కాని దశరథకుమారాజు శక్త్య
పుక్రుడు, పురుషోత్తముడైన శ్రీరాముడు,
నీకాదేవతో నేలపై పడుచుండియుండగా నేను
ఎట్లు నిడుంపగలను? భువనైన బాకనుచో
రాజపుత్రి, ప్రసిద్ధిచెందిన దశరథకుమారా
జుడైన మహాహర్షిమణియైన నీకామచాత్రి
లడికే నేలపై పడుచుండియుండ చేయెట్లు కయ
నింకగలను? రాముని ముచ్చట్ల తెలుసుకొని
అయోధ్యాపురవాసులు ఎట్లు భయపడినాను
మన్నానో? అంతఃపురములలో ఎంతగడ్డోలు
పడుచున్నారో? బ్రతికెదవలెనుచుచేసి
అనేకపద్ధతులతో దశరథకుమారాని నిర్భయ
పంపియ్యడైన శ్రీరాముని బదులును, అట్టి
మా రెండిగ్గి ఎన్నో దైర్యము కల్గి
బట్టుకొని రాముని ఆ రోద్యము వకు

రామ్మనెను. కాని ఎవ్వడు రాముడు నిజ
ముగా అడవులందుండెనో అప్పుడే మర
రాజ మరణకయ్యెనై చెప్పియేను. అట్లు
మాత్రంబి మృత్యువువారలెండి మా తల్లులు
కొనక, మమిరైలుకుడ ఆయనను అనువరిం
చెదరు. తల్లివండులు మగింతు సతయమన
నుండి వారి పేర్ల కి కర్మ లు చేయు పుక్కులే
పుక్కులు. వారే భక్త్యాత్ములు. అట్టి భక్త్యుల
మాకు లేదుకాబోలు. మా అమ్మ వనవాసము
ముగించి తిరిగి ఆయోధ్యకు చెల్లినప్పుడు మా
తల్లివండులు బ్రతికియుండి మమ్ములకు అడ
రించిన "మేమెంత అదృష్టవంతులము?" అని
గడ్డకడకముతో పలికెను.

ఆ విధముగా లక్ష్మణుడు భాగ్య
ప్రేమతో యథార్థమును చెప్పుచుండ గుహుడు
"నీవు కావచ్చు బ్రంపీడితునివలె కాద
వడెను. ఆరాత్రి యిట్లు గడిచిపోయెను.
మరువాడు తెల్లవాడగానే శ్రీ రాముడు
మేల్కొని లక్ష్మణుని పిలిచి "కయ్యుడా!
కుభోదయ నుయ్యెను. కోయిలల కుహుమహా
రావములతో, మయూరముల మనోహర
నాట్యములతో గంగాతీరము చూడ రమ్య
ముగా నున్నది. మరచు ఇప్పుడే గంగానదిని
చాటి పోవలయును. ఈ వికాలమైన నదిని
చాటి పోవుటకు వావను ఏ గొప్ప బేయమని
గుహునితో చెప్పెను" అని నడిచెను. లక్ష్మ
ణుడు చెప్పగా గుహుడు శ్రీరాముని
ప్రయాణమునకు దగిలెట్లు నావను రేవులో
నిద్ద పడవను, అంత నీకారాము లక్ష్మణులు
ప్రయాణ సన్నద్ధులై, (పకోచము.)

పంచాంగం
నిమ్మగడ్డ వేంకటేశ్వరశాస్త్రి

వృష్టివిచారణ
శస్తంబు 13 తేదీవరకు, మహాసంచక
పర్వమునకు శుక్రసంచార, సింహగారక బోవ
ములు వలన కేమాతముగ వర్షించుట దుర్ల
భము. అల్ప ఖండిభంధముగ వర్షించును.

మఘకార్తె
అగస్త్య 16 తేదీ మొదలు 30 తేదీవరకు
మఘకార్తె ప్రవేశకాలం రాత్రి యగుటవలన
కొందితేర్పర్యామూలముగ వర్షించవచ్చును.

అగస్త్య తిథులు

17 శని నిర్వాసి	రా. 4-20	గంటలవరకు
18 ఆది అష్టమి	రా. 4-28	"
(శ్రీకృష్ణకార్యప్రసాదము)		
19 పోతు నవమి	రా. 4-10	"
20 మంగళ దశమి	రా. 3-15	"
21 బుధ ఏకాదశి	రా. 1-58	"
22 గురు ద్వాదశి	రా. 12-15	"
23 శుక్ర త్రయోదశి	రా. 10-20	"

గూడూరు డి॥ము॥ కోర్టులో
O. S. 558 of 29. E. P. 194 of 55.
ఆటూరు కృష్ణయ్య — నీటివనము.
సున్నరెడ్డి చెన్నరెడ్డి — రెహమాంబులు.
యీనెంబును క్రింద వివరించిన పెద్దయ్యలు
దాఖలా స్థిరార్థిని వై శాస్త్రవర్గ 2-9-1957
తేదీ పగలు 11 గంటలకుండి బహిరంగముగా
చేలము చేసెనుమను.
పెద్దయ్యలు: పెద్దా తి. వి. యలూ కా
వెంకటగిరి పి. వి. తో చేరిన భట్లమధుర
గ్రామంలో రెహమాంబులకు మాన్యు గురుభ
వము గల స్థిరార్థి ఇదే యును.
పట్టా: య్య: పత్తెర్ల:
0 123/12 U. 55 మామిడితోట పెట్టు.
ఎర్రాచిపాల మా. 1600/- అ.
—W. రామకృష్ణయ్య - పరిమంతు స్థిరము.

మొనింగు రిజిస్టరు

1956 మొనింగు రిజిస్టరు పనువరించి
గవలలో నిర్వహించబడినది కింద
A మండి 1 వరకు పెట్టుగాను, విడి
గాను మావర్గ కొనుగడు. రాయస్థి
రిజిస్టరుగాడా వున్నది.
మైకాగమలకు కొవలసిన
ఏ రిజిస్టరునా అర్థరచ్చిన
పత్తరంబైనవిచ్చగలము.
జమీనాదార్లు పెన్
నెల్లూరు.

సంతృప్తిని - సౌందర్యాన్ని
రెంటిని ఇవ్వగలరు

గుండాల వెంకటసుబ్బారెడ్డి అండ్ సన్సు
న గ ల ప త్త కు లు
చిన్నబాగు - పెల్లూరు

వసిరికలు -

కామెర్లు
భయపడ వనలేదు
డాక్టరు పి. రామయ్యంగారు,
రంగనాయకుల పేట - పెల్లూరు.

40 సం. ఉనువనము -
టి.వి.రెడ్డికొత్త (రెజిస్టర్)
బ్యాపిమహాపాద - గోదావరి
కడలానీరులను తీసుకో

శ్రీల ఆరోగ్యమునకు
పండిత డి.గోపాలాచార్యులవారి
అరుణ
గర్భశయ రోగివారికి
శ్రీల యుతుండేము
లను పొగట్టి
సత్సంతానమును
కలుగజేయును.
ఆయుర్వేదవైద్యుల సమితి
కర్ణాటకానగరము మైసూరు

